

ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΩΝ 1.000 ΤΡΑΓΟΥΔΙΩΝ ΜΟΥ

Έλαβα κι εγώ από τους άγνωστους καλούς μου φίλους την πλήρη σειρά των 1.000 τραγουδιών μαζί με μια παράκληση: «Γράψε δυο λόγια, για να τα συνοδεύουν». Τους ευχαριστώ διπλά γι' αυτό και ... υπακούω!

Χαιρετίζω την πρωτοβουλία αυτών των αγνώστων σε μένα φίλων, τους οποίους ευχαριστώ για την ερασιτεχνική έκδοση και δωρεάν διάδοση των 1.000 τραγουδιών μου. Φυσικά αν όχι όλα, πάντως ένα σημαντικό μέρος από αυτά είναι με τον ένα ή με τον άλλο τρόπο γνωστό στο ευρύτερο ελληνικό κοινό. Όμως όχι όλα μαζί. Μερικοί γνωρίζουν ένα Α μέρος τους, άλλοι ένα Β, άλλοι ένα Γ και ούτω καθ' εξής. Επομένως η άποψη ότι στην χώρα μου είμαι περισσότερο γνωστός και αγαπητός από τα τραγούδια μου, είναι εσφαλμένη. Κι ακόμα, το χειρότερο για μένα, έχουν γίνει κυρίως γνωστά όσα έχουν συνδεθεί με μεγάλους τραγουδιστές ή πιο συχνά με ξεχωριστές ιστορικές περιόδους, όπως λ.χ. η εποχή της χούντας και της μεταπολίτευσης, όπου κυριάρχησαν όσα είχαν «αγωνιστικό» περιεχόμενο. Εξ ου και η άποψη ότι είμαι συνθέτης «πολιτικός» και ελάχιστα (ή και καθόλου) «λύρικός».

Πρόκειται δηλαδή για μια εικόνα λαθεμένη, παραμορφωμένη, άναρχη, τυχαία, με έντονο το στοιχείο της επικαιρότητας και ξένη (εντελώς ξένη) προς την πραγματική φύση, μορφή και ουσία του έργου μου. Δηλαδή πρόκειται για μια εικόνα που με παραμορφώνει, με αδικεί και κυρίως δεν επιτρέπει στον κύριο αποδέκτη του έργου μου, τον ελληνικό λαό, να γνωρίσει στο σύνολό του και στην πραγματική του μορφή και πεμπτουσία ένα έργο, τα τραγούδια μου, που τα εμπνεύστηκα από αυτόν και τα έγραψα γι' αυτόν.

Με άλλα λόγια η αδικία είναι τριπλή: για μένα, για τα τραγούδια μου και για τον λαό!

*

Λες και γνώριζαν τη σκέψη μου οι φίλοι μου αυτοί και σ' αυτή την ολοκληρωμένη έκδοση αποφάσισαν να μην ακολουθήσουν την πεπατημένη σειρά, δηλαδή λ.χ. την χρονολογική είτε την υφολογική κλπ. αλλά αντιθέτως να «μπερδέψουν» εποχές, τραγουδιστές, ενότητες, είδη και φόρμες με ένα πρωτότυπο μοντάζ, όπου πηδάμε από μία εποχή σε άλλη από έναν ποιητή ή τραγουδιστή σε άλλον, έτσι που στο τέλος να αναδειχθεί η θεμελιακή ενότητα μέσα από την διαφορετικότητα, κάτι που πιστεύω ότι χαρακτηρίζει την καλλιτεχνική μου προσπάθεια..

Χαίρομαι που υπάρχουν πολλά από τα λεγόμενα «παιδικά» τραγούδια, δηλαδή όσα γράφτηκαν από το 1937 έως το 1945 περίπου. Σε μια εποχή πολύ μακρινή από το σημερινό τραγούδι είτε λαϊκό είτε το ονομαζόμενο έντεχνο-λαϊκό των δεκαετιών '50 και '60 κυρίως. Κι αυτό γιατί διαψεύδονται όσοι θέλησαν να μου βάλουν «ταμπέλες» με στόχο να αλλοιώσουν το γεγονός ότι για μένα το τραγούδι μου ξεκινά πολύ πιο πριν, σε μια εποχή που τα ακούσματά μου ήταν ανύπαρκτα -πλην της βυζαντινής (εκκλησιαστικής) μουσικής και των δημοτικών τραγουδιών που άκουγα πού και πού στην ελληνική επαρχία, όπου έζησα έως τα 18 μου χρόνια.

Έχω εξηγήσει στη θεωρία μου για την «Συμπαντική Αρμονία» την αληθινή μου σχέση με τη Μουσική και πιο γενικά με την Αρμονία. Και δεν είναι καθόλου τυχαίο ότι όλα τα πρώτα μου τραγούδια, όπως θα δείτε, βασίζονται σε στίχους των ποιητών με τους οποίους είμαστε πολύ κοντά εκείνη την εποχή (δεκαετίες του '30 και του '40), όπως οι Σολωμός, Βαλαωρίτης, Δροσίνης, Πολέμης, Παλαμάς, Χατζόπουλος, Γρυπάρης, Καρυωτάκης κλπ.

Η προσπάθειά μου να ταυτιστώ μαζί τους, πιστεύω ότι έπαιξε μεγάλο ρόλο στην διαμόρφωση ενός ξεχωριστού νομίζω και εντελώς προσωπικού μελωδικού κυρίως ύφους, που φυσικά μπορεί και πρέπει να εξελίσσεται με το χρόνο και με την ωρμότητα, να επηρεάζεται από τα γεγονότα, τις προσωπικές μου εμπειρίες και τα νέα ακούσματα, διεθνή και ντόπια, όμως πιστεύω ότι στο βάθος τόσο ο χαρακτήρας όσο και η ουσία της μορφής του δεν αλλάζει.

Πώς όμως να τα πω όλα αυτά και κυρίως να τα αποδείξω; Υποχρεωμένος να βιώνω την παραμόρφωση, την παρεξήγηση και την ουσιαστική άγνοια του κυρίως έργου μου, των τραγουδιών μου, που εκτός των άλλων δέχτηκε πρωτοφανείς διωγμούς, απαγορεύσεις, λοιδορίες και παραμορφώσεις συνειδητές από όλους τους πολιτικούς χώρους με αποκορύφωμα την επταετή απαγόρευσή τους από την χούντα λόγω του ότι υπήρξα ως πολίτης πάντοτε ελεύθερος και ανεξάρτητος βάζοντας κάθε φορά το συμφέρον του Λαού και της Πατρίδας μου όπως το έβλεπα εγώ, πιο πάνω από την Α' παράταξη ή το Β' κόμμα, γιατί πίστευα ότι έκαναν λάθος, όπως πράγματι αποδείχθηκε σε πολλές κρίσιμες περιπτώσεις, είχα πια αποφασίσει ότι θα εξακολουθούσα να ζω με την πίκρα της μεγάλης απογοήτευσης. Γιατί όλα τα άλλα ήταν και είναι για μένα δευτερεύοντα, μιας και θεωρώ ότι η πιο ουσιαστική κληρονομιά μου ως συνθέτη, είναι τα τραγούδια μου. Όχι όμως διαμελισμένα και σκόρπια από δω και από κει αλλά στο σύνολό τους. Λες και τα 1.000 τραγούδια αποτελούν ένα και μόνο ενιαίο έργο. Ας πούμε η «Συμφωνία των 1.000 τραγουδιών»!

Πώς θα μπορούσε να φτάσει όμως ολοκληρωμένο και ακέραιο το πλήρες μουσικό μου σώμα και όχι ένα χέρι εδώ, ένα πόδι εκεί, ένα μάτι εδώ και μια μύτη εκεί, δηλαδή αυτό το κακέκτυπο του αληθινού εαυτού μου, που είναι σήμερα το μουσικό μου έργο και τα τραγούδια μου σε γνώση του ελληνικού λαού;

Όπως αποδείχθηκε ως τώρα, κανένας υπεύθυνος οργανισμός ή κρατική υπηρεσία ή διωτική εταιρία δεν ενδιαφέρονται για τη σχέση του καλλιτέχνη με το έργο του και τι σημαίνει, τι αντιπροσωπεύει γι' αυτόν. Τους ενδιαφέρει μόνο αν συμβαίνει η μία ή η άλλη πτυχή του, λ.χ. ένας πίνακας, ένα βιβλίο ή ένα τραγούδι να παρουσιάζει εμπορικό και μόνο ενδιαφέρον, ώστε από την εκμετάλλευσή του να προσποριστούν οφέλη.

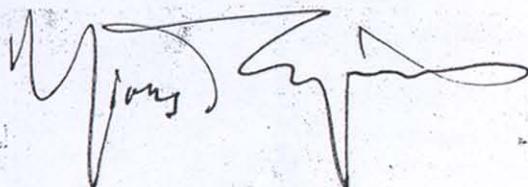
Όμως όπως συμβαίνει στην περίπτωσή μου, τα τραγούδια μου είναι για μένα έργο ζωής, σκοπός ζωής και λόγος ύπαρξης, η δε αξία τους δεν μετριέται ούτε με χρήματα ούτε με άλλου τύπου συμφέροντα.

Και ποιος άλλος εκτός από τον ίδιο τον Λαό θα μπορούσε να προσπεράσει όλες αυτές τις κατεστημένες αντιλήψεις, συμφέροντα και εμπόδια και να προσφέρει ένα Έργο που ανήκει στον Λαό, στον ίδιο τον Λαό; Έτσι χαίρομαι διπλά που τα 1.000 τραγούδια προχωράνε μέσα στον Λαό από χέρι σε χέρι, αργά αλλά σταθερά, έως ότου φτάσουν και στον τελευταίο Έλληνα, που όπως εγώ, «έχει κλείσει μες στην καρδιά του την Ελλάδα». Και είμαι βέβαιος ότι αυτοί που θα έχουν την υπομονή και το ενδιαφέρον να γνωρίσουν και τα 1.000 τραγούδια, θα βρουν εκεί μέσα το κύριο στοιχείο που με οδήγησε στη ζωή και στο έργο μου: την Ελληνικότητα που αυτόν ειδικά τον καιρό περνά μια από τις μεγαλύτερες δοκιμασίες μέσα στην χιλιόχρονη ιστορία αυτού του τόπου κι αυτού του Έθνους.

Για όσους ανησυχούν, προβληματίζονται και αναζητούν λύσεις, πρέπει να ξέρουν ότι όλα ξεκινούν από τρεις λέξεις: Ελλάδα, Πατρίδα, Ελληνικότητα.

Και γι' αυτόν κυρίως τον λόγο θέλω τα 1.000 τραγούδια να φτάσουν σε κάθε γωνιά της ελληνικής γης και σε κάθε πτυχή της ελληνικής ψυχής, γιατί τότε μόνο πιστεύω ότι η ψυχή μου θα βρει ανάπταση.

Αθήνα, Μάης του 2010

Μίκης Θεοδωράκης